

4. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1944 * למעט תקנה 13 (1) ;
5. תקנות ההגנה (הטלת פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1942 * 5 ;
6. תקנות ההגנה (הפיקוח על המזונות), 1942 * 6 ;
7. תקנות ההגנה (מניעת רווחים מופקעים), 1944 * 7.

מ ש ה ש ר ת
ראש הממשלה

י צ ח ק ב ן - צ ב י
נשיא המדינה

4 ע"ר 1944, תוס' 2 מס' 1312, עמ' 13.
5 ע"ר 1942, תוס' 2 מס' 1227, עמ' 1297.
6 ע"ר 1942, תוס' 2 מס' 1151, עמ' 726.
7 ע"ר 1944, תוס' 2 מס' 1359, עמ' 726.

מספר 48

חוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו—1955 *

פרק ראשון : הוראות כלליות

הגדרות

1. בחוק זה —

- „עובד המדינה“ או „עובד“ — אדם המועסק על ידי המדינה כעובד, לרבות שוטר וסוהר, ולמעט עובד ארעי ;
- „שוטר“ — מי שנמנה עם חיל המשטרה ;
- „עובד ארעי“ — עובד המועסק מיום ליום ;
- „קצבה“ — סכום המשתלם מדי חודש —
- (1) לעובד שפרש משירותו (להלן — קצבת פרישה) ;
- (2) לשאייריו של עובד או של עובד שפרש משירותו (להלן — קצבת שאיר) ;
- „מענק“ — תשלום חד פעמי ;
- „גימלה“ — קצבה או מענק ;
- „שירות“ — שירות כעובד ;
- „ועדה רפואית“ — הועדה המוסמכת לקבוע את כשרם הרפואי של בני אדם המתקבלים לשירות המדינה ;
- „פרישה משירות“ — יציאה לקצבה, מוות או פיטורים ;
- „נכה“ — אדם שנפגע כשרו לעבודה, וכתוצאה מכך אינו מסוגל לעשות עבודה שבן גילו ומינו מסוגל לעשותה, ואין זו פגיעת כושר ארעית ;
- „נציב שירות המדינה“ — מי שנתמנה על ידי הממשלה להיות הממונה על העסקתם של עובדי המדינה (להלן — נציב השירות) ;

* נתקבל בכנסת כיום ט' בתמוז תשט"ו (29 ביוני 1955) ; הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 172, תשי"ג, עמ' 252.

„ועדת שירות המדינה“ — הועדה שנתמנתה על ידי הממשלה לסייע בידיה בענינים הנוגעים להעסקתם של עובדי המדינה (להלן — ועדת השירות) ;
„נציגות עובדי המדינה“ — ארגון עובדי המדינה המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי המדינה.

2. כל מקום שחוק זה מדבר בתקופת שירות, הכוונה היא לתקופת שירות רצופה שחלה לאחר שהגיע העובד לגיל 18.

תקופת שירות רצופה

3. רציפות בשירות אין רואים אותה כנפסקת מחמת העדרו של העובד מעבודתו לרגל אחת מאלה:

תקופות שאינן מפסיקות רציפות

(1) פגרה, חופשה או מנוחה הניתנת לפי החוק או בהסכמת האדם המוסמך לכך בשירות המדינה ;

(2) שביתה ;

(3) תאונה בעבודה, מחלה או כל הפסקה אחרת שחלה בשירות ואין לעובד שליטה עליה ;

(4) שירות צבאי, כמשמעותו בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), תש"ט—1949¹ (להלן — חוק החיילים המשוחררים), וכל העדר שלאחריו, אם הוא חל בתקופה שדינה כדין שירות לפי סעיף 12 לאותו חוק ;

(5) שירות חלקי, כמשמעותו בחוק החיילים המשוחררים ושירות מילואים, כמשמעותו בחוק שירות בטחון, תש"ט—1949² ;

(6) כל העדר אחר שנקבע בתקנות כבלתי מפסיק את רציפות השירות.

4. אלה הם שאיריו של נפטר, לענין חוק זה —

שאיירים

(1) מי שהיתה אשתו בשעת מותו, לרבות מי שהיתה ידועה בציבור כאשתו וגרה עמו אותה שעה (להלן — אלמנה) ;

(2) מי שהיה בעלה בשעת מותו, לרבות מי שהיה ידוע בציבור כבעלה וגר עמה אותה שעה (להלן — אלמן) ;

(3) ילדו שאינו עומד ברשות עצמו, ובכלל זה ילד חורג, ילד מאומץ ונכד שכל פרנסתם עליו (להלן — יתום) ;

(4) בן משפחה אחר, אשר תלותו בנפטר היתה סיבה להגדלת משכורתו או קצבתו האחרונה של הנפטר לפני מותו ; ואם במות הנפטר לא היה להרכב המשפחה השפעה על שיעור משכורת המשתלמת לעובדים — בן משפחה אשר תלותו בנפטר הוכרה לפי כללים שנקבעו בתקנות (להלן — תלוי).

5. אדם שאינו עומד ברשות עצמו הוא, לענין חוק זה, מי שלא הגיע לגיל 18, או מי שהגיע לגיל 18 אך אין לו הכנסה כדי מחייתו ואינו מסוגל לכלכל עצמו.

שאינו עומד ברשות עצמו

6. שר האוצר ימנה אדם אחד או יותר להיות ממונה על תשלום הגימלאות (להלן — ממונה) ; הודעה על מינוי ממונה ועל מענו תפורסם ברשומות.

ממונה על תשלום גימלאות

7. (א) שר המשפטים ימנה ועדות ערעור לענין חוק זה.

ועדות ערעור

(ב) ועדת ערעור תהיה של שלושה, אחד מהם יהיה נציג עובדי המדינה שייקבע על ידי נציגות עובדי המדינה ולפחות אחד מהם יהיה אדם שאינו בשירות המדינה ;
(ג) הודעה על מינוי ועדת ערעור ועל מענה תפורסם ברשומות.

¹ ס"ח 6, תש"ט, עמ' 13.
² ס"ח 25, תש"ט, עמ' 271.

8. לממונה ולועדת ערעור יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לוועדת חקירה לפי סעיף 5 לפקודת ועדות חקירה.³
9. הממונה וועדת ערעור לא יהיו קשורים בסדרי הדין ובדיני הראיה, אלא יפעלו בדרך שיראוה מועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתם.

סדרי דין
ורני ראייה

פרק שני : גימלאות ושיעורן

הגדרות

10. בפרק זה —

„המשכורת השנתית“, לגבי עובד שפרש משירותו — סך כל המשכורות, לרבות התוספות הקבועות, ששולמו לו בעד שנים עשר חדשי שירות נושאי משכורות אחרונים שלפני פרישתו;
 „היום הקובע“ — היום הראשון של שנת כספים או היום הראשון בחודש הרביעי, השביעי או העשירי של שנת כספים;
 „המשכורת הקובעת“, לגבי אדם פלוני בזמן פלוני — שיעור המשכורת, לרבות התוספות הקבועות, המגיע, ביום הקובע הסמוך שלפני אותו זמן, לעובד שדרגתו כדרגה שהיתה לפלוני ערב פרישתו מהשירות;
 „תוספת קבועה“ — תוספת המשתלמת על משכורתו היסודית של עובד ושהוכרה על ידי הממשלה כתוספת קבועה לענין חוק זה.

כללים לחישוב
המשכורת
הקובעת

11. בחישוב המשכורת הקובעת של אדם פלוני בזמן פלוני יחולו כללים אלה:

- (1) כללה המשכורת הקובעת תוספת משפחה — תחושב התוספת לפי הרכב משפחתו של האדם באותו זמן;
- (2) היה באותו זמן סולם המשכורות שונה מן הסולם שהיה בשעת פרישתו של פלוני מהשירות — תחושב המשכורת הקובעת לפי הסולם המחייב באותו זמן בתיאומים שנקבעו על ידי הממשלה.

חישוב תקופת
השירות

12. בחישוב תקופת השירות לענין חוק זה יחולו כללים אלה:

- (1) תקופה שאינה עולה כדי חודש מלא אך עולה על חמישה עשר יום, תחושב כחודש מלא; ושאינה עולה על חמישה עשר יום — לא תחושב כלל;
- (2) תקופה שאינה עולה כדי שנה תמימה, יחושב בה כל חודש מלא, כאמור בפסקה (1), כחלק השנים עשר של השנה;
- (3) אין מביאים בחשבון אלא תקופת שירות שמגיעה בעדה משכורת לעובד;
- (4) עובד שתקופת שירותו הרצופה נפסקה, מותר להביא בחשבון את תקופת השירות שלפני ההפסקה, אם החליט כך נציב השירות לפי כללים שנקבעו על ידי ועדת השירות.

תקופות 55א
משכורת
שמביאים אותן
בחישובן

13. תקופת העדר שאינה מפסיקה את רציפות השירות מביאים אותה בחשבון תקופת השירות על אף האמור בסעיף 12 (3), אם היא אחת מאלה:

- (1) תקופה שדינה כדין שירות לפי סעיף 12 לחוק החיילים המשוחררים;
- (2) תקופת שירות חלקי לפי חוק החיילים המשוחררים, או תקופת שירות מילואים לפי חוק שירות בטחון, תש"ט—1949;

³ חוקי א"י, פרק כ"א, עמ' 132.

(3) תקופה שמגיעים בעדה דמי לידה או דמי פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד—1953⁴ ;

(4) תקופה שלא הגיעה בעדה לעובד משכורת, אך שולמו בעדה, על ידיו או מטעמו, בהסכמת נציג השירות ולשם רכישת זכות גימלה, תשלומים לאוצר המדינה, ששיעורם חושב לפי כללים שנקבעו בתקנות על בסיס המשכורות שהיו מגיעות לעובד אילולא נעדר.

14. אלה זכאים לקצבת פרישה —

זכות לקצבת פרישה

(1) מי שיצא לקצבה לפי הסעיפים 15 או 16 ;

(2) מי שפוטר לאחר חמש שנות שירות מסיבת נכות או מחלה, וכן מי שפוטר מסיבה אחרת לאחר עשר שנות שירות כשהוא בגיל 40 או יותר ולא נפסל לשירות המדינה לפי החלטה של בית דין משמעתי.

15. עובד רשאי לצאת לקצבה —

יציאה לקצבה לפי רצון העובד

(1) לאחר ששירת עשרים וחמש שנים, אם הגיע לגיל חמשים וחמש ;

(2) לאחר ששירת עשר שנים, אם הגיע לגיל ששים או אם ועדה רפואית קבעה, כי בגלל נכותו אין הוא מסוגל לעבוד בשירות המדינה.

16. עובד ששירת עשר שנים לפחות, רשאי נציב השירות להחליט על יציאתו לקצבה אם הגיע העובד לגיל 60 והוא חייב לעשות כן אם הגיע לגיל 65 ; אולם אם היה שירותו של עובד חיוני למדינה רשאי נציב השירות, באישור ועדת השירות, להאריך את שירותו של העובד מעל לגיל 65.

יציאה לקצבה לפי החלטת נציב השירות

17. (א) הזכאי לקצבת פרישה תשולם לו כל ימי חייו קצבה בסכום השווה לחלק השש מאות ממשכורתו הקובעת כפול במספר חדשי שירותו, ובלבד שלא יעלה על שבעים אחוז ממשכורתו זו ולא יפחת מעשרים אחוז ממנה.

שיעור קצבת הפרישה

(ב) אדם שועדה רפואית קבעה סמוך לפרישתו, כי הוא נכה בעל דרגת נכות של 50% או יותר, וכן אדם שפוטר מן השירות בגלל נכות בדרגה קטנה מזו, לא תפחת קצבתו מעשרים אחוז ממשכורתו הקובעת בצירוף שלושה פרומיל ממנה לכל אחוז מדרגת נכותו. (ג) מי שנתקבל לשירות כשהוא נכה, יראו כדרגת נכותו לענין סעיף זה את ההפרש שבין דרגת נכותו בזמן קבלתו לשירות ובין דרגת נכותו בזמן פרישתו.

18. אדם שפוטר מהשירות לפני שהגיע לגיל 60 והוא זכאי לקצבת פרישה לפי סעיף 14 (2) — ישולם לו, נוסף על הקצבה, מענק השווה לחלק העשרים וארבע של משכורתו השנתית כפול במספר שנות שירותו, ובלבד שהמענק לא יעלה על הסכום הקטן משני אלה :

מענק נוסף לקצבה

(1) משכורתו השנתית ;

(2) הסכום היוצא מהיוון קצבה, ששיעורה כהפרש שבין הקצבה שהוא זכאי לה בזמן פיטוריו ובין הקצבה שהיתה מגיעה לו, אילו שירת בדרגתו האחרונה עד שהיה מגיע לגיל 60.

19. (א) זכאי לקצבת פרישה שחזר לשירות —

דיו זכאי לקצבת פרישה שחזר לשירות

(1) תשולם לו קצבתו נוסף למשכורתו בהתחשב עם האמור בסעיף 28 ;

(2) תקופת שירותו הקודם לא תצורף לתקופת שירותו החוזר ;

⁴ ס"ח 137, תשי"ד, עמ' 6.

(3) אם פרש משירותו החוזר בנסיבות המזכות אותו בקצבה בעד השירות החוזר — יהיה זכאי לקבל את שתי הקצבאות, על אף האמור בסעיף 26.

(ב) זכאי כאמור רשאי בשעת חזרתו לשירות להצהיר בכתב, כי הוא בוחר בזכויות לפי סעיף קטן (ג) במקום הזכויות האמורות בסעיף קטן (א).

(ג) הצהיר כאמור בסעיף קטן (ב) —

(1) תבוטל זכותו לקצבה שהוא מקבל, אולם תקופת שירותו הקודם תצורף לתקופת שירותו החוזר ;

(2) אם פרש משירותו החוזר במסיבות המזכות אותו בקצבה — תחושב משכורתו הקובעת לפי דרגתו בזמן פרישתו הראשונה או האחרונה, הכל לפי הדרגה הגבוהה יותר.

קצבה לשאיריו
של עובד שנפטר

20. עובד שנפטר בזמן שירותו והוא שירת לפחות חמש שנים — תשולם לשאיריו, כל תקופת הזמן המפורשת בסעיף זה, קצבה באחוזים ממשכורתו הקובעת, והם :

(1) לאלמנה, כל עוד לא נישאה — ארבעים אחוז ;

(2) ליתומים כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ויש אלמנה הזכאית לקצבה — עשרה אחוזים לכל יתום בתוספת חמישה אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד ;

(3) ליתומים כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין אלמנה הזכאית לקצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום בתוספת חמישה עשר אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד ;

(4) לתלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם — עשרה אחוזים לכל אחד ; ובאין אחרי הנפטר לא אלמנה ולא יתומים הזכאים לקצבה — חמישה עשר אחוזים לכל אחד.

מענק זרנג
פטירתו של עובד

21. (א) עובד שנפטר בזמן שירותו לאחר ששירת פחות מחמש שנים, ישולם לרגל פטירתו מענק לשאיריו בשיעור שייקבע על ידי הממשלה (בסעיף זה — המענק), ובלבד שלא יעלה על משכורתו השנתית של הנפטר.

(ב) המענק ישולם לאלמנתו וליתומיו של הנפטר, ובאין אחריה לא אלמנה ולא יתומים — לשאיריו האחרים.

(ג) ועדת השירות תקבע את הכללים לחלוקת המענק בין השאירים ושיעורי הסכומים שיבוכו ממשכורתו של עובד על חשבון המענק שיגיע לרגל פטירתו.

קצבה לשאיריו
של זכאי
לקצבת פרישה

22. זכאי לקצבת פרישה שנפטר — תשולם לשאיריו כל תקופת הזמן המפורשת בסעיף זה, קצבה באחוזים מהקצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילו לא נפטר, והם :

(1) לאלמנה שהיתה אשתו לפחות שלוש שנים שקדמו לפטירתו או שילדה לו ילד, כל עוד לא נישאה — חמישים אחוז ;

(2) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ויש אלמנה הזכאית לקצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום ;

(3) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין אלמנה הזכאית לקצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום בתוספת עשרים וחמישה אחוז לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד ;

(4) לתלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ובאין אחרי הנפטר לא אלמנה ולא יתום הזכאים לקצבה — עשרים אחוז לכל אחד.

23. (א) בסעיף זה —

„קצבת ביטוח“ — קצבה לרגל ביטוח זקנה או קצבה לרגל ביטוח מוות לפי חוק הביטוח הלאומי, תשי״ד—1953;

„קצבה מופחתת“ — קצבה המגיעה לפי חוק זה לאחר שנוכה ממנה הסכום האמור בסעיף קטן (ב).

(ב) מי שזכאי לקצבה לפי חוק זה והוא זכאי גם לקצבת ביטוח — תנוכה מקצבתו לפי חוק זה מחצית קצבת הביטוח או שליש קצבתו לפי חוק זה, הכל לפי הסכום הקטן יותר.

(ג) היתה קצבת הפרישה המופחתת, בצירוף קצבת הביטוח המגיעה לאותו זכאי, עודפת על משכורתו הקובעת — ינוכה הסכום העודף מקצבתו המופחתת.

(ד) סך כל הקצבאות המופחתות המגיעות לשאיריו של נפטר פלוני לא יעלה על ההפרש שבין משכורתו הקובעת של הנפטר ובין סך כל קצבאות הביטוח המגיעות לאותם שאירים.

(ה) היה סך כל קצבאות הביטוח שווה למשכורת הקובעת או עולה עליה — לא תשולם לשאירים כל קצבה לפי חוק זה.

24. (א) היה סך כל הקצבאות המגיעות לשאיריו של נפטר עולה על השיעור הקיצוני, או שהשאיר אחריו הנפטר יותר מאלמנה אחת או יתומים מנשים אחדות, או שהיתומים אינם סמוכים על שולחן אחד — תשולם לשאיריו, במקום הקצבאות בשיעורים שנקבעו בסעיפים 20, 22 או 23 (ב), קצבאות בשיעורים שיקבע הממונה, בהתחשב עם מצבם של השאירים ועם כל הסכם שביניהם; ובלבד שסך כל הקצבאות שיקבע לא יעלה על השיעור הקיצוני או על סך כל הקצבאות שהיו מגיעות לשאיריו, אלמלא הוראות סעיף זה, הכל לפי הסכום הקטן יותר.

(ב) השיעור הקיצוני לגבי שאיריו של עובד הוא שבעים אחוז ממשכורתו הקובעת של העובד או ההפרש האמור בסעיף 23 (ד), ולגבי שאיריו של זכאי לקצבת פרישה — שבעים וחמישה אחוז מקצבתו או ההפרש האמור בסעיף 23 (ד), הכל לפי הסכום הקטן יותר.

25. אלמנה שהיא זכאית לקצבה ונישאה — ישולם לה מענק כקצבה שהיתה זכאית לה לאחרונה לפני הנישואין כפול שלושים ושש.

26. הזכאי לשתי קצבאות לפי חוק זה או לקצבה לפי חוק זה ולקצבה בגלל פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי, תשי״ד—1953, הברירה בידו לבחור באחת מהן.

27. (א) בסעיף זה —

„חוקי השיקום“ — חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תש״ט—1949⁵, חוק משפחות החיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי״—1950⁶, וחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי״ד—1954⁷;

„גימלה לפי חוקי השיקום“ — תגמולים, הענקה או מענק המגיעים לפי חוקי השיקום.

(ב) הזכאי לקצבה לפי פרק זה ולתגמולים לפי חוקי השיקום, או הזכאי, עקב מאורע אחד, לגימלה לפי פרק זה ולגימלה לפי חוקי השיקום — הברירה בידו לבחור באחד מהם.

⁵ ס״ח 25, תש״ט, עמ׳ 278.

⁶ ס״ח 52, תשי״, עמ׳ 162.

⁷ ס״ח 147, תשי״ד, עמ׳ 76.

קצבה לפי
חוק זה
וקצבת ביטוח

קצבת שאיר
שיעורה
נקבע על ידי
הממונה

מענק לאלמנה
שנישאה

מניעת
נימלאות כפל

גימלה לפי
חוק זה ולפי
חוקי השיקום

(ג) בחר בגימלה לפי פרק זה, יהיה זכאי לקבל גם עשרים וחמישה אחוזים מהגימלה לפי חוקי השיקום ואת כל שאר הזכויות המגיעות לפיהם.

קצבה ומשכורת

28. אדם הזכאי לקצבה והוא מקבל גם משכורת מאוצר המדינה או מקופה אחרת שנקבעה על ידי הממשלה כקופה ציבורית לענין סעיף זה (בסעיף זה — המשכורת הקיימת), יחולו עליו הוראות אלה:

(1) זכאי לקצבת פרישה, שמשכורתו הקיימת פחותה מהמשכורת הקובעת שלפיה יש לחשב את קצבתו — תשולם לו קצבה כהפרש שבין משכורתו הקיימת לבין המשכורת הקובעת, ובלבד שלא תעלה על הקצבה שהיתה מגיעה לו, אלמלא הוראת סעיף זה; עלתה המשכורת הקיימת על המשכורת הקובעת, לא תשולם לו כל קצבה;

(2) זכאי לקצבת שאיר, שמשכורתו הקיימת פחותה ממחצית המשכורת הקובעת שלפיה יש לחשב את הקצבה — תשולם לו קצבה כהפרש שבין משכורתו הקיימת לבין מחצית המשכורת הקובעת, ובלבד שאותה קצבה לא תעלה על הקצבה שהיתה מגיעה לו, אלמלא הוראת סעיף זה; עלתה המשכורת הקיימת על המחצית האמורה, לא תשולם לו כל קצבה.

קצבה לאלמנה שטרם הגיעה לגיל 45

29. על אף האמור בסעיפים הקודמים, אלמנה שאין לה ילד, והיא עומדת ברשות עצמה, לא תשולם לה קצבת שאיר, כל עוד לא הגיעה לגיל ארבעים וחמש.

מענק לאלמנה במקום קצבה

30. (א) אלמנה של נפטר שאיננה מקבלת קצבת שאיר בגלל האמור בסעיף 29 או בפסקה (1) לסעיף 22 לגבי תקופת הנישואין — ישולם לה מענק כקצבה שהיתה זכאית לה אלמלא האמור בסעיפים אלה כפול שנים עשר; אולם אלמנה שסעיף 29 חל עליה ושהגיעה במות הנפטר לגיל 43, יהיה המענק בשיעור המכפלה של מחצית הקצבה האמורה במספר החדשים שנותרו עד שתגיע לגיל 45.

(ב) אלמנה שסעיף 28 חל עליה במות הנפטר — ישולם לה מענק בשיעור ההפרש שבין הקצבה שהיתה מגיעה לה, אלמלא הוראת סעיף 28, ובין הקצבה המגיעה לה אותה שעה לפי אותו סעיף כפול שנים עשר; ולא תהיה זכאית לקבל את מלוא קצבתו או קצבה בשיעור מוגדל, אלא כתום חמישה עשר חדשים מפטירת הנפטר, אף אם הדלה לקבל משכורת או חל שינוי בשיעורה לפני תום אותה תקופה.

דיו אשה הזכאית למוזונות

31. (א) אדם שנתגרש מאשתו ואגב כך נתחייב בתשלום מזונותיה, על פי פסק דין או על פי הסכם בכתב, רואים את האשה, בענין הזכויות הקשורות במותו לפי חוק זה, כאילו לא נתגרשה ממנו, ובלבד שאם תגיע לה קצבה, היא לא תעלה על סך המזונות שהאדם היה חייב בהם ערב פטירתו.

(ב) לענין סעיף קטן (א) יחולו כללים אלה:

(1) היה לממונה יסוד להניה, כי החיוב במוזונות או השינוי בשיעורם נקבעו למראית עין — על תובעת הגימלה לפי סעיף זה הראיה, כי החיוב או השינוי הוא כן;

(2) חל שינוי ניכר במשכורת הקובעת מאז נקבעה זכות הגרושה לקצבה, רשאי הממונה לשנות את קצבתה לפי חישובים ונימוקים שבית משפט היה רשאי לעשות זאת לגבי מוזונותיה, אילולא פטירתו של החייב.

(ג) אדם שנפרד מאשתו פרידה של קבע, דינה לענין חוק זה כדין גרושה, אף אם לא השאיר אחריו אשה אחרת.

32. (א) עובד או שאירו הזכאים בגלל פרישת העובד לגימלה לפי חוק זה, פרט למענק לפי סעיף 21, לא יהיו זכאים בגלל אותה עילה לפיצויי פיטורים המשתלמים לעובד או לשאיריו.

(ב) שאיר הזכאי בגלל מותו של עובד לגימלה לפי חוק זה, לא יהיה זכאי בגלל אותה עילה למענק ביטוח חיים שאוצר המדינה משתתף במימונו.

(ג) מי שאינו זכאי לקצבה לפי חוק זה, בגלל בחירתו לפי סעיף 26 או 27, ומגיעים לו פיצויי פיטורים, לא תבוא בחשבון שיעור הפיצויים כל תקופת שירות שלאחר חמש שנות שירותו הראשונות.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו, אף אם ויתר הזכאי על גימלתו, או אף אם הגימלה אינה משתלמת לו עקב ההוראות שבסיפה לסעיף 14 (2) או בסעיפים 23 (ה), 28, 29, 40 (ב), 43, 46, 47, 50 (ב), 50 (ג) ו-51.

33. עובד שנפטר לאחר חמש שנות שירות, רשאים שאיריו, אם שוכנע הממונה, כי הבחירה היא לטובתם, לבחור במענק לפי סעיף 21 במקום כל הגימלאות האחרות המגיעות להם לפי חוק זה, כאילו שירת פחות מזמש שנים; ואם מגיעים להם פיצויי פיטורים, לא תובא בחשבון שיעור הפיצויים, כל תקופת שירות של העובד שלאחר חמש שנות שירותו הראשונות.

מענק לפי
סעיף 21
במקום גימלה

34. האמור בחוק זה לגבי עובד ושאיריו של נפטר יחול לגבי עובדת ושאיריה של נפטרת, בתיאומים לפי הענין, אלא שאלמן לא יהיה זכאי לקצבה כלשהי, אם הוא עומד ברשות עצמו, וכן לא יהיה זכאי לקצבה לפי סעיף 22 (1), אלא אם היה בעלה של הנפטרת לפחות שלוש שנים לפני מותה או אם ילדה לו ילד.

דיון העובדות
כדיון העובד

פרק שלישי : תביעות ותשלומים

35. (א) התובע גימלה יגיש את תביעתו לממונה.
(ב) הממונה יחליט על סמך התביעה אם תינתן הגימלה ובאיזו מידה תינתן, ישלח את החלטתו בדואר רשום לתובע, יציין בו את נימוקיה ואת זכותו של התובע לפי סעיף 36.

תביעות

36. (א) תובע הרואה עצמו נפגע על ידי החלטה של ממונה, רשאי לערער עליה לפני ועדת ערעור (להלן – הועדה) תוך ששים יום מיום שבו הגיעה אליו החלטת הממונה, אולם רשאית הועדה להאריך לו את תקופת הערעור הארכה שלא תעלה על ששים יום.

ערעור

(ב) הערעור יוגש לוועדה בכתב בשני העתקים. הועדה תשלח העתק אחד לממונה.

(ג) הועדה רשאית לאשר את החלטת הממונה או לשנותה, או להחליט החלטה אחרת

במקומה.

(ד) תובע שהגיש ערעור לוועדה רשאי להתייצב לפניה, הוא או נציגות עובדי המדינה כבא כוחו או בא כוח אחר שלו, ולטעון את טענותיו.

(ה) ועדת ערעור תתן נימוקים להחלטתה.

(ו) יושב ראש ועדת הערעור ישלח בדואר רשום העתק החלטת הועדה לתובע

ולממונה.

37. (א) התובע או הממונה רשאי תוך חמישה עשר יום מיום שהגיעה אליו החלטת ועדת הערעור, לערער עליה בשאלה משפטית לפני בית המשפט המחוזי.

ערעור
לכית המשפט

(ב) בית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את החלטת הועדה, או להחזירה לועדה, או להחליט, על סמך העובדות שנקבעו על ידי הועדה, החלטה אחרת במקומה.
 (ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הגשת ערעור וסדרי הדין בערעור לפי סעיף זה.
 (ד) פסק דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי חוק זה הוא סופי ואינו ניתן לערעור.

החלטות חדשות

38. הממונה רשאי להחליט החלטה חדשה בכל ענין, בין ביזמתו ובין לפי בקשת אדם הזכאי לגימלה, אף אם כבר הוחלט בה סופית לפי הסעיפים 36 או 37, אם נוכח על סמך ראיות חדשות, שלא היו לפני המחליט הקודם, כי אותה החלטה בטעות יסודה. דין ההחלטה החדשה יהיה לכל דבר, לרבות זכות הערעור, כדין כל החלטה אחרת, אולם לא תבוצע אלא כתום התקופה להגשת הערעור עליה לפי סעיף 36, ואם הוגש הערעור — עד שהועדה תורה לבצועה, בין בהחלטתה הסופית ובין בהחלטת ביניים.

נימלאות
מאוצר המדינה

39. הגימלאות ישולמו מאוצר המדינה.

מאימתי
משלמים קצבה

40. (א) קצבה תשולם בראש כל חודש, ומהחודש המתחיל אחרי היום שבו נולדה העילה לקצבה.

(ב) עובד שיצא לקצבה לפי סעיף 15 (1) לפני שהגיע לגיל 60 — תשולם לו קצבת פרישה, על אף האמור בסעיף קטן (א), מהחודש המתחיל אחרי היום שבו יגיע לגיל 60; אולם אם קבעה הועדה הרפואית, כי אין הוא מסוגל להשתכר כדי מחייתו מחוץ לשירות — תשולם הקצבה מהחודש המתחיל אחרי היום שבו נולדה העילה לקצבה, ואם אי-כשרו להשתכר כאמור התחיל לאחר מכן — מהחודש המתחיל אחרי יום תחילת אי-כשרו האמור.

תשלום כער
תקופה שלפני
הגשת בקשה

41. לא תשולם קצבה בעד תקופה העולה על ארבעה חדשים שלפני הגשת התביעה לקצבה, אולם הממונה רשאי להאריכה לתקופה שאינה עולה על שנה, אם האיחור בהגשת התביעה חל מסיבות שלדעת הממונה מצדיקות הארכה זו.

תשלום נימלה
שלא ליד
הזכאי

42. (א) גימלה תשולם לאדם שלו היא מגיעה, אולם גימלה המגיעה לאדם נתון לאפוטרופוסות — תשולם לאפוטרופוס.

(ב) נוכח הממונה, כי מתן גימלה לידיו של הזכאי אינה לטובתו או לטובת בני משפחתו שהוא חייב במזונותיהם, או כי מתן הגימלה לאפוטרופוס אינה לטובת הזכאי, רשאי הממונה, לאחר הודעה מוקדמת של חמישה עשר יום לפחות, ליטול לידיו את הגימלה, כולה או מקצתה, ולהשתמש בה לטובת הזכאי או בני משפחתו, או להורות שאדם מוסמך לכך על ידיו יעשה זאת.

(ג) החלטת הממונה לפי סעיף קטן (ב) שלא בוטלה בערעור לפי הסעיפים 36 או 37, יפקע תקפה משנתמנה אפוטרופוס לזכאי — אם לא היה לו אפוטרופוס בשעת מתן ההחלטה; או משאושר האפוטרופוס הקודם על ידי בית משפט מוסמך או משנתמנה אחר במקומו — אם היה לזכאי אפוטרופוס.

התישנות זכות
התביעה

43. הזכות להגיש תביעה לגימלה המגיעה לשאיר מתיישנת בתום שנתיים מיום שנולדה עילתה, אולם הממונה רשאי להאריך תקופה זו, אם האיחור בהגשת הבקשה חל עקב סיבות שלתובע לא היתה שליטה עליהן.

איסור על
צבירת תשלום

44. זכאי שלא גבה כספי גימלה תוך שנתיים מיום שהועמדו לרשותו — רשאי הממונה להחליט על פקיעת זכותו לקבלם.

45. הוכח כי ניסה אדם להשיג גימלה במרמה, תופחת הגימלה, שהוא זכאי לה ב־25 אחוזים. מעשה מרמה
46. שאיר שגרם במתכוון ושלא כדין למותו של עובד או של זכאי לקצבה או שהיה שותף לעבירה כזאת — לא תשולם לו הקצבה שהוא זכאי לה בגלל מותו של אדם זה. למות המוכה
47. נמצא אדם במאסר על פי פסק דין של בית משפט מוסמך שדן אותו למאסר של שלושה חדשים או יותר — לא תשולם לו כל קצבה בעד הזמן שהוא במאסר. קצבה לאדם במאסר
48. זכות לגימלה אינה ניתנת להעברה, לערבות, לשעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך. העברת זכות לגימלה
49. אוצר המדינה אינו רשאי לקזז גימלאות עם חוב המגיע מזכאי לגימלה, חוץ מחובות אלה: הנבלה על קיזוז
- (1) מפרעות שקיבל הזכאי מאוצר המדינה על חשבון גימלאות ;
- (2) מילוות שקיבל הזכאי מאוצר המדינה או שאוצר המדינה ערב להן ;
- (3) סכומים ששולמו לזכאי מאוצר המדינה בטעות ולמעלה מן המגיע על חשבון משכורתו או גימלאותיו ;
- (4) סכומים שהזכאי קיבל מצד שלישי על חשבון פיצויים כאמור בסעיף 50.
50. (א) היה המקרה שחייב את אוצר המדינה לתשלום גימלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב צד שלישי בתשלום פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין האזרחיים, 1944, או לפי חלק ב' לחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד—1953, רשאי אוצר המדינה לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי על הגימלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה, עד לשיעור הפיצויים שחייב בהם הצד השלישי. תביעות נגד צד שלישי
- (ב) הזכאי לגימלה לפי חוק זה חייב להושיט כל עזרה ולעשות כל פעולה סבירה כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו לפי סעיף זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות אוצר המדינה לפי סעיף זה או למנוע בעד מימושה ; עבר הזכאי לגימלה על איסור לפי סעיף זה, או לא עשה את המוטל עליו לפיו, רשאי הממונה לשלול ממנו את הזכות לגימלה, כולה או מקצתה.
- (ג) היה אוצר המדינה חייב בפיצויים האמורים, הברירה בידי הזכאי, לבחור בגימלה או בפיצויים.
- (ד) לענין סעיף 65 לפקודת הנזיקין האזרחיים, 1944, רואים גימלה כזכות הנובעת מחוזה.
51. הממונה רשאי להפחית, להתלות או לשלול קצבה ששיעורה נקבע לפי דרגת נכותו של הזכאי לה, אם אותו זכאי —
- (1) גרם לנכותו על ידי התנהגות רעה חמורה מצדו ;
- (2) הפר ללא סיבה מספקת הוראה של הועדה הרפואית או של רופא שהוסמך לכך על ידיה ושהיתה מכוונת להחיש את החלמתו או להפחית את דרגת נכותו ;
- (3) נהג בדרך שמן המפורסמות היא שעלולה להעלות את דרגת נכותו או למנוע בעד החלמתו ;

⁸ ע"ר 1944, תוס' 1 מ'ס' 1380, עמ' 93.

⁹ ס"ח 137, השי"ר, עמ' 6.

(4) נמנע ללא סיבה מספקת מהתייצב לבדיקות של הועדה הרפואית שהוא חייב בהן לפי חוק זה או התקנות שהותקנו לפיו.

תשלום גימלה
לפרנסת
בני משפחה

52. מקום שנשללה גימלה מאדם או שהופסק לו תשלומה בהחלטת הממונה, רשאי הממונה להורות שתשולם, כולה או מקצתה, למי שאותו אדם חייב בפרנסתם.

הוראה לצורך
קביעת זכות
לגימלה של
בני משפחה

53. מקום שאין משלמים קצבה לשאיר בתוקף ההוראות שבסעיפים 23, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 41, 43, 44, 46, 47, 50 (ב) ו-50 (ג) ולא מטעם אחר, רואים אותו שאיר, לצורך קביעת זכותם לגימלה של בני משפחה אחרים ושיעורה, כאילו היה זכאי לקצבה.

פרק רביעי : תחולת החוק על שוטרים

תיאומים

54. (א) חוק זה יחול על כל שוטר בתיאומים ובתוספות האחרות שנקבעו בפרק זה.
(ב) לגבי שוטר או שאיריו —

- (1) כל מקום שמדובר ב„נציב השירות“ ייקרא כאילו המדובר ב„מפקח הכללי של המשטרה“;
- (2) הסעיפים 66 ו-67 לא יחולו לגבי כללים, תנאים, הוראות או המלצות הנוגעות לשוטרים או לשאיריהם של שוטרים;
- (3) סעיף 40 (ב) לא יחול.

רציפות שירותו
של שוטר

55. פסקאות (1) ו-(2) לסעיף 3 לא יחולו על שוטר, אולם רציפות בשירותו אין רואים כנפסקת מחמת העדרו משירות לרגל חופשה או מנוחה שניתנה לפי כללי השירות במשטרה.

הרכב ועדת
הערעור

56. סעיף 7 (ב) לא יחול על שוטר ושאיריו, אלא שועדת ערעור לפי סעיף 7 הדנה בערעורם תהיה של שלושה, כשאחד מהם הוא שוטר שנתמנה לפי המלצת המפקח הכללי של המשטרה ולפחות אחד מהם אדם שאיננו בשירות המדינה.

יציאה לקצבה
לפי הוראה

57. סעיף 16 לא יחול על שוטר, אולם שוטר ששירת עשר שנים לפחות, רשאי המפקח הכללי של המשטרה להורות על יציאתו לקצבה, אם הגיע השוטר לגיל 55.

שליפת גימלה
בגלל עבירה

58. (א) סעיף 14 (2) ייקרא כאילו במקום המלים „לא נפסל לשירות המדינה לפי החלטה של בית דין משמעתי“ באו המלים „לא נשללה ממנו זכות לגימלה לפי החלטה של המפקח הכללי של המשטרה“.

(ב) המפקח הכללי של המשטרה לא יתן החלטה כאמור בסעיף 14 (2), אלא אם פוטר השוטר לרגל עבירה שעבר בתקופת שירותו והעבירה היא פשע שהשוטר נידון עליה למאסר ובנסיונות העניין יש בעבירה משום קלון, או איננה פשע אך היה בה משום פגיעה חמורה בחובותיו כשוטר והוא נידון עליה למאסר של שלושה חדשים לפחות על ידי בית דין משמעתי, שהוקם לפי סעיף 18 לפקודת המשטרה¹⁰.

קצבה נוסף
לתגמולים

59. (א) שוטר שפוטר משירותו לאחר שלקה בנכות כשדרגת נכותו היא 50% לפחות והוא זכאי בגללה לתגמולים לפי חוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו—1955¹¹, תשולם לו נוסף לתגמולים קצבת פרישה בשיעור מחצית ההפרש שבין שכר היסוד ותגמול היסוד, כמשמעותם בסעיף 17 לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות), תשי"ד—1954¹².
(ב) שוטר שנפטר בזמן שירותו ושאיריו זכאים מחמת פטירתו לתגמולים לפי חוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו—1955, תשולם, בנוסף על התגמולים :

¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', פרק קי"ב, עמ' 1124.

¹¹ ס"ח 180, תשט"ו, עמ' 74.

¹² ס"ח 163, תשי"ד, עמ' 179.

(1) לאלמנה וליתומים כאחד — קצבת שאיר בשיעור מחצית ההפרש האמור בסעיף קטן (א) ;

(2) לכל התלויים כאחד — קצבת שאיר בשיעור שליש ההפרש האמור.

(ג) קצבה לפי סעיף זה לא תשולם, אלא למי שמקבל תגמולים ואינו מקבל גימלה לפי הפרק השני.

(ד) שאירים שבסעיף קטן (ב) נקבעה להם קצבה אחת ובהרו כולם במלוא התגמולים בהתאם לסעיף 27 — תשולם להם כל הקצבה שנקבעה לפי סעיף זה ; לא היתה בחירתם אחידה — לא תשולם קצבה לפי סעיף זה, אלא למי שבחר בתגמולים ושיעור הקצבה יופחת כפי שיקבע הממונה.

(ה) הניח אחריו הנפטר יותר מאלמנה אחת, או שהאלמנה והיתומים אינם סמוכים על שולחן אחד, או שהתלויים אינם סמוכים כך, יקבע הממונה את אופן חלוקתה של הקצבה בהתחשב עם מצבם של השאירים ועם כל הסכם שביניהם.

פרק חמישי : שונות

60. (א) אדם שדרגת נכותו קובעת את שיעור קצבתו רשאי הממונה בכל עת להורות לו שייבדק שנית על ידי הועדה הרפואית לשם קביעת דרגת נכותו מחדש.

בדיקות רפואיות
של נכים

(ב) אדם כאמור רשאי לדרוש שייבדק על ידי הועדה הרפואית לשם קביעת נכותו שנית, אם עברו לפחות ששה חדשים מיום שנקבעה דרגת נכותו לאחרונה.

61. (א) אדם שפרש ממוסד מופר ועבר, תוך זמן שנקבע בתקנות, לשירות המדינה, תיחשב עבודתו באותו מוסד כשירות לענין חוק זה ותקופת עבודתו במוסד תצורף, כולה או מקצתה, לתקופת עבודתו בשירות המדינה, בהתחשב עם כל תשלום או זכות שרכש לרגל פרישתו מאותו מוסד, הכל לפי כללים ותנאים שנקבעו בתקנות.

דין עבודה
במוסד מוכר

(ב) בסעיף זה "מוסד מופר" — מוסד או ארגון, או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה אותו כמוסד מופר לענין סעיף זה, באשר תפקידיו, כולם או מקצתם, הפכו לשירות משירותי המדינה.

62. מי שהיה בשירות מטעם המדינה בתפקיד שחוק זה לא חל עליו ועבר לשרת את המדינה כעובד שחוק זה חל עליו — ייחשב שירותו הקודם כשירות לענין חוק זה ותקופת שירותו הקודם תצורף, כולה או מקצתה, לתקופת שירותו כעובד, בהתחשב עם כל תשלום או זכות שרכש לרגל פרישתו משירותו הקודם, הכל לפי כללים ותנאים שנקבעו בתקנות.

העברה מסוג
שירות למשנהו

63. עובד המועסק בתנאי עבודה שנקבעו על ידי הממשלה כתנאים מיוחדים לענין סעיף זה, וכן עובד שבא לשירות המדינה לאחר שהגיע לגיל 40, רשאי נציב השירות להורות בהודעה שתפורסם ברשומות ובתנאים שנקבעו על ידי הממשלה, כי לצורך קביעת זכויותיו של אותו עובד לפי חוק זה, כולן או מקצתן, תחושב תקופת שירותו, כולה או מקצתה, כתקופה גדולה משהיתה למעשה, ובשיעור שנקבע על ידי הממשלה.

הנדלת תקופת
השירות
בתנאים
מסויימים

64. עובד אשר הועדה הרפואית קבעה בשעת קבלתו לשירות, כי מצב בריאותו לקוי ובגלל זה הותנה, כי שירותו לא ישא זכות לגימלאות, יחול חוק זה עליו ועל שאיריו על אף המותנה, אם הגיע לגיל 60 אחרי עשר שנות שירות או אם הגיע לגיל 55 אחרי 25 שנות שירות.

עובד שנתקבל
בהסתייגות

65. לענין סעיפים 36, 37 ו-38 יהיה דין החלטת נציב השירות לפי חוק זה כדין החלטת הממונה, וכל האמור בסעיפים אלה לגבי הממונה ייקרא במקרה זה, כאילו המדובר הוא בנציב השירות.

66. (א) כל כלל, תנאי או הוראה כללית אחרת הנקבעים לפי חוק זה על ידי נציב השירות או ועדת השירות ייקבעו אהרי משא ומתן עם נציגות עובדי המדינה ועם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה.

(ב) נתגלעו חילוקי דעות בין ועדת השירות או נציב השירות ובין נציגות עובדי המדינה בענין סעיף קטן (א) חל עליו, רשאית נציגות עובדי המדינה להביא את השאלה שבמחלוקת בפני ועדת תיווך.

(ג) ועדת התיווך תהיה של שלושה חברים שיתמנו על ידי שר העבודה, חבר אחד יתמנה לפי המלצת ועדת השירות, חבר שני לפי המלצת נציגות עובדי המדינה והחבר השלישי ישמש כיושב ראש. עובד מדינה לא יתמנה כחבר ועדת התיווך.

67. כל כלל, תנאי או הוראה אחרת שנקבעים לפי חוק זה על ידי הממשלה או על ידי שר האוצר, בין בתקנות ובין בדרך אחרת, ייקבעו לפי המלצת ועדת השירות; ועל מתן המלצה זו תחול חובת המשא ומתן וזכות התיווך כאמור בסעיף 66.

68. (א) אדם שמסר במזיד לאדם המחליט בענין זכויותיו לפי חוק זה ידיעה כוזבת באותו ענין, דינו — מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות, או שני הענשים כאחד.

(ב) אדם אשר במרמה, או ביודעין על ידי העלמת פרטים שיש להם חשיבות לענין, גרם למתן גימלה או להגדלתה, בין לידיו ובין לידי הזולת, דינו — מאסר שנה או קנס עד אלף לירות, או שני הענשים כאחד.

(ג) אין סעיף זה גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חיקוק אחר.

69. (א) בטלות מיום הקמת המדינה —

- (1) פקודת הפנסיות, 1944¹³;
- (2) פקודת הפנסיות (אחיות רחמניות)¹⁴;
- (3) פקודת הפנסיות (חיל הבולשת הארץ ישראלית), 1937¹⁵;
- (4) פקודת הפנסיות לאלמנות וליתומים, 1944¹⁶;
- (5) פקודת הפנסיות לבתי דין שרעיים, 1934¹⁷;
- (6) פקודת הפנסיות (שירות עותומני), 1926¹⁸;
- (7) פקודת הפנסיות (שירות מלחמה), 1940¹⁹;
- (8) פקודת קופת תגמולים, 1943²⁰.

(ב) הוראות החלק התשיעי לפקודת המשטרה והסעיפים 37—51 לפקודת בתי הסוהר²¹ — בטלים, אולם מי שמקבל פנסיה לפי אותן הוראות ואינו זכאי לקצבה לפי חוק זה, יוסיפו אותן הוראות לחול עליו, כאילו חוק זה לא נכנס לתקפו.

¹³ ע"ר 1944, תוס' 1 מס' 1321, עמ' 1.
¹⁴ חוקי א"י, כרך ב', פרק ק"ח, עמ' 1009.
¹⁵ ע"ר 1937, תוס' 1 מס' 744, עמ' 255.
¹⁶ ע"ר 1944, תוס' 1 מס' 1368, עמ' 74.
¹⁷ ע"ר 1934, תוס' 1 מס' 445, עמ' 153.
¹⁸ פקודה מס' 27 משנת 1926.
¹⁹ ע"ר 1940, תוס' 1 מס' 1030, עמ' 111.
²⁰ ע"ר 1943, תוס' 1 מס' 1281, עמ' 17.
²¹ ע"ר 1946, תוס' 1 מס' 1472, עמ' 6.

70. (א) הוראות חוק זה לא יחולו —

- (1) על עובד מדינה, אשר הזכויות הקשורות במותו או ביציאתו לקצבה נקבעות בחיקוק אחר ;
- (2) על עובד מדינה המועסק כדין על פי חוזה יחיד, אם כך נקבע באותו חוזה ובמידה שנקבע ;
- (3) על עובד בשירות, במפעל או במוסד אשר ערב תחילתו של חוק זה שילם אוצר המדינה בעד עובדיהם תשלומים לקרן פנסיה או לקרן תגמולים, כל עוד לא החליטה הממשלה אחרת בהחלטה שפורסמה ברשומות.

(ב) הממשלה תחליט לפי פסקה (3) לסעיף קטן (א) לאחר התייעצות בועדת העבודה של הכנסת. עובד שהחלטה לפי אותה פסקה חלה עליו, ייקרא לגביו סעיף 73, כאילו במקום המלים „פרסומו ברשומות“ נאמרו בו המלים „פרסום ההחלטה לפי סעיף 70 (א) (3)“.

תחלת סעיף 58
לנבי סוהרים

71. סעיף 58 יחול גם על סוהרים הנתונים לשיפוט משמעתי לפי סעיף 32 ו-33 לפקודת בתי הסוהר, אלא —

- (1) שהסמכות הנתונה בו למפקח הכללי של המשטרה תהיה נתונה לגביהם לשר המשטרה ;
- (2) הסיפה של סעיף קטן (ב) המתחילה במלים „והוא נידון עליה למאסר של שלושה חדשים לפחות“ תיקרא כאילו היתה במקומה סיפה זו „והוא נידון עליה להורדה מדרגתו או לעונש חמור מזה לפי סעיף 33 לפקודת בתי הסוהר“.

72. שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו ובענינים אלה :

ביצוע ותקנות

- (1) שיטת ההיוון של קצבאות כשזה דרוש לענין סעיף 18 או 50 ;
- (2) התנאים שבהם יהיה מותר היוונה של כל קצבה אחרת ושיטת היוונה, לרבות היוון קצבה שאינה משתלמת עדיין למי שזכאי לה בתוקף האמור בסעיף 40 (ב) ; ובלבד שלא יורשה היוון של יותר מעשרים וחמישה אחוזים מקצבאות אלה ;
- (3) הכללים והמבחנים לקביעת דרגת נכות על ידי הועדה הרפואית ;
- (4) דינים וחשבונות, הצהרות ותעודות שתובע גימלה או מקבלה חייב להגיש לשם מניעת תשלומי יתר ותשלומי כפל ;
- (5) סדרי הגשת תביעות לגימלאות.

73. תחילתו של חוק זה היא כתום שלושים יום מיום פרסומו ברשומות, אולם מותר יהיה, בתנאים שנקבעו על ידי הממשלה, לשלם גימלה לרגל פרישתו של עובד, אף אם פרש לפני תחילתו ; לענין קביעת זכות כלשהי לפי חוק זה תבוא בחשבון כל תקופת שירות שחלה לפני תחילתו.

תחילת תוקף

לוי אשכול
שר האוצר

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה